

BIJ DEN KERSTHAARD

KERSTLICHT

DOOR

A. A. V. D. V.

UITGEGEVEN BIJ J. WALTMAN TE MAASSLUIS

KERSTLICHT

KERSTVERTELLING

door

A. A. v. d. V.

L. J. VEEN -- AMSTERDAM.

Wordt deze vertelling voor meisjes gedaan, dan kan de naam „Anton” in „Antoinette” worden veranderd. De vertelling zelf kan dan geheel onteranderd blijven.

KERSTLICHT.

Kerstvertelling door A. A. v. d. V.

Ik zal jullie eens iets vertellen van één mijner vrienden; hij is nu al een man, een flinke vent, die een goede betrekking heeft en die mij eens zeide, dat het Kerstfeest voor hem altijd het mooiste feest was, omdat dat zoo'n grooten omkeer in zijn leven had gebracht. Natuurlijk wilde ik daar meer van weten en, toen hij op een avond, juist op Kerstmis, bij mij kwam, zeide ik: „Nu moet je mij toch eens zeggen, waar je toen op doelde, welke die bijzondere invloed is, dien het Kerstfeest op je heeft uitgeoefend.” Wat hij mij toen zeide, zal ik ook jullie eens vertellen en zal ik het maar doen met dezelfde woorden. Die vriend begon dan :

Wij woonden in Amsterdam, heel eenvoudig, op de derde verdieping. Vader was verbonden aan het spoor,

je denkt natuurlijk als conducteur, mis hoor, neen, hij stond aan het perron in een witte kiel en dan vroeg hij den menschen of zij ook pakjes hadden te dragen. Wat was hij dan blij, als hij een gelukkigen dag gehad had en hij een paar gulden mee naar huis kon brengen. Ik zie hem nog thuis komen, stralend van genoeg, als hij aan Moeder wat versterkende middelen kon geven.

Eén dag staat mij nog duidelijk voor den geest, toen had hij een paar eieren in de zak van zijn kiel gestopt en zei: „Moedertje, nu heb ik eens iets heel fijns voor je; als je dat op hebt, zult je eens zien, hoe sterk je wordt. Maar je krijgt het niet, voordat je raadt wat het is.”

En Moeder ging natuurlijk direct aan het raden: „een flesch melk,” „wat rookvleesch,” en dan eindelijk kwam zij op het idee „misschien wel eieren,” doch daar die erg duur waren, dorst zij het haast niet zeggen. En ja hoor, daar haalde Vader ze uit zijn zak, en hoe het Moeder opknapte!

Moeder toch was altijd heel zwak. Ik geloof steeds, dat het tering is geweest; zij kon niets inspannends

doen, of direct moest zij liggen. Zoo kan ik Moedèr haast niet anders denken, dan op een stoel rustend. Een groote hulp had zij dan ook aan mijn zuster Mien, een flinke opgewekte meid, die, altijd vroeg in de weer, Moeder met alles behulpzaam was. Zij scheelde veel met mij, 6 jaar, en was toen al 13, ik nog maar 7.

Het liep tegen Kerstmis en Vader wilde Moeder op dien dag blijkbaar echt verrassen. Hij werkte langer dan gewoonlijk, kwam altijd vergenoegd, voldaan thuis en zei dan: „Jullie moeten maar wachten tot 25 December, dan zullen jullie eens wat zien.” Je begrijpt, hoe nieuwsgierig wij waren! Wat zou Vader bedoelen? Zou hij voor ieder van ons wat moois meebrengen? ik had nog drie kleine broertjes, dus dat mocht ik haast niet hopen! Immers, dat zou Vader te veel kosten. Doch wat dan? Je kunt denken, hoe wij met elkaar aan het gissen gingen, want het zou zeker iets heel bijzonders zijn, dat konden wij wel op Vader's gezicht lezen.

Zoo werd het 24 December. Vader's komst werd met verlangen tegemoet gezien; wel wachten wij altijd

op Vader, maar nu nog meer dan anders. Eindelijk hoorden wij hem de trap opkomen, doch mis hoor! hij ging naar boven, naar den zolder en daar zette hij iets neer. Wij begrepen het, dat moest het zijn, het lang verwachte; dus nog zouden wij niets zien.

Toen Vader beneden kwam, gingen wij natuurlijk vragen, of wij het nog niet mochten weten.

„Neen,” zei Vader. „nog niet; eerst morgenavond zeg ik het jelui en voor dien tijd komen jelui niets te hooren.”

„Dat zit nog”, dacht mijn kleine broer Wim, en ik weet nog, dat hij stilletjes op zijn teentjes de trap opsloop, doch tevergeefs! de deur op slot en door het sleutelgat kon hij ook niets zien.

Eindelijk dan werd het Kerstavond. Wat had het lang geduurd! Toen wij allen om de tafel zaten, zei Vader: „Nu zal ik het gaan halen, maar jullie moeten even geduld hebben.” En na een 10 minuten, daar kwam Vader binnen, in zijn armen, ik zal het nooit vergeten, een klein, brandend Kerstboompje.

Wat straalde zijn gezicht en wat werd het eigenaardig door de kaarsjes beschenen! Hij zette het midden op de tafel, blies de lamp uit en daar lag onze heele kamer in dat mooie, zacht flikkerende licht van die gekleurde kaarsjes. Allen gingen wij er omheen om de tafel zitten en hoe hartelijk stemden wij mee in het: „Eere zij God in den Hooge”, dat jelui zeker ook wel kent! Hoe genoot Moeder! ja, ik geloof zelfs, dat zij meezong.

Toen wij zoo met elkaar praatten, wat dat nu toch wel moest beteekenen, die kaarsjes en die boom op het Kerstfeest, zei Moeder: „Die boom, die nog zoo heerlijk groen is, niettegenstaande dat koude, akelige weer, is het teeken van het eeuwige leven, dat voortduurt ook in de duistere, sombere dagen, en die lichtjes, die jullie daar zien flikkeren, die zijn het teeken van het eeuwige licht, van Jezus, die voor ons allen verschenen is en die ook voor ons allen een licht wil zijn, als wij in somberheid en in droefheid neerzitten. Als wij maar dat licht willen zien! doch dat kunnen jullie noch niet begrijpen, maar daar komen tijden in ieders leven,

dat die kaarsjes, die jullie nu zoo helder zien lichten, jullie veel minder helder zullen tegenlachen, ja, dat je misschien je af zult wenden en niet zult willen kijken, doch dan, denk daaraan kinderen, ook, als ik er niet meer ben, (het was, of Moeder toen voor het eerst voelde, dat zij ons zou gaan verlaten), ook dan blijft het licht schijnen en het ligt slechts aan jullie, dat je het niet ziet. Denk dan, op die tijden, aan vanavond, en maak, dat het licht weer het licht, het heldere licht van vanavond voor je wordt."

Ik dacht daarover na, wat Moeder daarmee kon bedoelen, dat mooie licht, die heerlijk levende gloed van die kaarsjes zou duister voor mij kunnen worden, ook al bleef het licht zelf schijnen. Ik begreep het niet en juist misschien door dat denken daarover, bleef het gezegde mij bij. Trouwens dat kwam ook wel, doordat Moeder, toen zij dat zei, dien avond er zeldzaam goed had uitgezien, met roode wangen en schitterende oogen.

Nooit heb ik die oogen zoo zien schitteren. Ja toch! nog één keer heb ik dienzelfden glans in Moeder's oogen weer gezien, dat was op dien avond, toen wij allen om

haar bed stonden en zij ons voor altijd ging verlaten. Zag zij toen ook dat eeuwige licht, waarover zij ons op Kerstdag gesproken had en dat altijd bleef, ook al zagen wij het niet?... Dit is zeker, dat de gedachte aan dien kalmen, tevreden glimlach, waarmee zij is heengegaan, mij later steeds een troost is gebleven.

Daar gingen jaren voorbij. Vader, die ons over de woorden van Moeder gesproken had, had gezegd: „Weten jullie, hoe dat licht van Kerstmis altijd helder voor ons blijft? Als wij trachten op dien feestdag een goede daad te verrichten, iemand, die verdriet heeft gelukkig te maken.” En zoo hadden wij het eene jaar de buurvrouw van beneden, die het zoo arm had, een gulden van Vader gebracht en nog 25 cent, die wij tezamen voor haar hadden opgespaard. (Mien 10 cent, ik 6 cent en mijn kleine broertjes ieder 3 cent.) Het volgende jaar hadden wij het zieke dochttertje van onzen onderwijzer opgezocht en haar ook zoo'n klein lichtend Kerstboompje gebracht en zoo had elk

jaar het licht van ons eigen boompje even helder voor ons gestraald en was Moeder's gezegde, dat ook voor ons dat licht eens zou verduisteren, ons nog steeds niet duidelijk.

Toen kwam het jaar, waarop ik het zou vatten, het eerste jaar, waarop Kerstmis haar licht voor mij verborgen hield. Ik was 13 jaar, het laatste jaar van school en juist daarom had Vader graag, dat ik mijn uiterste best deed en goede cijfers haalde. In het algemeen ging dat nu wel, doch rekenen, neen, dat was mijn zwakke punt. Nu had Vader gezegd: „Anton, als je deze maand een 7 voor je rekenen hebt, dan zal het een mooi Kerstfeest voor je zijn.” Ik had de vorige maand een 6 gehad, dus vond dat best mogelijk. Ik ging dan ook vol moed aan mijn proefwerk, doch of Mijnheer het er om gedaan had, (ik kon het niet goed met Mijnheer vinden, moet je weten) de sommen waren heel moeilijk en toen ik mijn werk aan Mijnheer terug gaf, begreep ik wel, dat ik geen 7 zou hebben. Als het een 4 was, was ik al blij.

Vóór de Kerstvacantie kreeg ik mijn rapport en wat stond er op voor rekenen? . . . een 3. Ik wist niet,

wat ik beginnen moest. Wat zou Vader zeggen? Hij zou natuurlijk niets van het Kerstfeest willen maken. Het zou een saai dag worden. Dat zou toch ellendig zijn en dat om zoo'n cijfertje. Ik had het wel weg willen kijken en 's avonds, toen ik in bed lag, dacht ik, hoe ik het voor Vader verborgen zou houden. Wat moest ik doen?

Opeens kreeg ik een idée. Ik zou het er uit krabben en zeggen, dat rekenen niet was ingevuld; doch neen! dan zou Vader zien, dat er aan gekrabd was; want al deed ik het stilletjes met Vader's mes, je kon het toch altijd zien. Dat ging dus niet, wat nu gedaan? Maar wacht.... Ja, daar had ik het: de vorm van een 3 leek op een 8 en vooral de drietjes van Mijnheer, die zoo stijf, zonder eenige krul, schreef, kon ik gemakkelijk in een 8 veranderen.

Wat had ik een nacht! Steeds trachtte ik mijzelf in te praten, dat er zoo geen haan naar kraaide; den volgenden keer zou ik dan wel zorgen, dat mijn proefwerk beter was; bovendien ik maakte er Vader maar verdrietig mee met zoo'n akelige 8,

dus wat deed het er eigenlijk toe? Doch, dan hoorde ik steeds weer een andere stem, die zei: „maar je bedriegt Vader toch, je verdraait toch de waarheid, je doet dat toch feitelijk alleen, omdat jezelf een prettig Kerstfeest wilt vieren.”

„Neen,” zei ik dan weer, „toch ook om Vader, ook om de broertjes, die moeten toch ook pret hebben”, en zoo, na een akeligen nacht van tweestrijd, besloot ik de 3 te veranderen in een 8.

Hoe ik het deed?... Toen Mien met de kinderen nog achter was, om hen te kleeden, sloop ik naar voren, klom gauw op Vaders stoel, greep de pen, doch mijn hand trilde zoo, dat ik het puntje, waar het haaltje aan de 3 moest komen, niet precies kon vinden en hoe ik er toen verder ook aan knoeide, het bleef in mijn oogen altijd duidelijk een 3.

Juist had ik nog slechts het laatste krulletje te zetten, toen opeens de deur openging. Ik sprong van de stoel af, frommelde gauw mijn rapport weg, daar ik vast dacht, dat het Vader was, doch wie stond daar? . . . kleine Wim, die mij goedenmorgen kwam zeggen. Ik was zóó in de war, dat ik hem nauwelijks kon antwoorden,

doch gelukkig! hij was nog te klein en heeft er nooit iets van gemerkt. Toen hij weg was, maakte ik gauw de 8 af en borg het rapport in mijn zak.

Nu moest ik het nog aan Vader geven! Ik dacht: het beste is nog maar tegen donker; dan ziet hij niet, als ik een kleur krijg. Zoo gezegd, zoo gedaan. Ik nam het 's avonds, toen ik het 't meest geschikte oogenblik achtte, in de hand. Doch neen, het ging nog niet en ik liet het weer in mijn zak glijden. Toen nog eens, maar het was net, of Vader het niet zou aannemen en weer stopte ik het weg. Eindelijk, even voordat ik naar bed ging, gaf ik hem het rapport. Vader nam het en riep direct: „Anton, dat is flink, nu toon je, wat je kunt; ik had gehoopt op een 7, doch een 8, dat is boven verwachting. Vent, vent, wat ben ik daar blij om! je weet niet, hoe'n plezier je me daarmee doet. Nu zullen wij eens dubbel Kerstfeest vieren overmorgen”, en hij riep Mien erbij en de broertjes, maar het was net, of mijn hoofd barsten zou en ik zei, dat ik wat moe was en ging gauw naar boven. Dat Vader niets gemerkt had, kon ik maar niet begrijpen en waarom had hij niet gevraagd,

hoe het kwam, dat hij nu eerst het rapport kreeg?

Wat zag ik tegen Kerstmis op!

Het was 's avonds tevoren, en weer had Vader, thuisgekomen, een pak als verrassing op den zolder gezet. En Kerstavond, ja, daar kwam hij binnen, een brandend Kerstboompje in zijn arm en hij zei:

„Kijk, hieraan zijn 8 kaarsjes omdat het toch eigenlijk die mooie 8 is, die ons dien heerlijken avond bezorgt.”

„Die ellendige 8,” dacht ik, want net had ik hem even vergeten, die bederft het weer en toen het lamplicht uitging, was het net, of 8 oogen naar mij keken, maar niet vroolijk, doch droevig en ernstig. Kleine Wim riep: „O, ik heb het nog nooit zoo mooi gezien”, en toen zei Jan, die de oudste was van de 3: „Ja, ik herinner mij nog dien avond met Moeder, toen waren ze ook zoo mooi, maar deze zijn toch nog mooier, vind ik.”

„Ja”, zei Vader, „het is net die avond als voor 6 jaar, toen Moeder zei, dat dat licht van die kaarsjes het eeuwige licht beteekent, dat wel niet door ieder gezien wordt, maar dat toch voor ieder en altijd schijnt.”

Daar opeens begreep ik het toen gezegde en gek! het was net, of ik in de lichtjes de oogen van Moeder zag, zoo droef, zoo ernstig. En toen, toen kon ik mij niet langer bedwingen. Eerst begonnen de lichtjes te trillen, eindelijk zag ik niets meer en ik snikte het uit.

De broertjes noch Mien begrepen, wat er gebeurde en wilden mij troosten, doch Vader zei: „Neen, laat hem maar eerst tot bedaren komen.”

Toen ik uitgeschreid was, vroeg Vader: „Nu Anton, zeg nu maar, wat was er?”

En ik stamelde: „Vader, die 8 was eigenlijk een 3.” — „Goddank”, zei Vader, en toen na een poos, „Ja, Anton, dat wist ik; trouwens anders had ik het ook wel gezien, want je hadt het gelukkig erg leelijk veranderd, gelukkig, omdat er uit blijkt, dat ook toen al je geweten, het licht in je, gesproken had. Doch opzettelijk heb ik niets gezegd, omdat ik wist, dat je eerst jezelf moest overwinnen en dat je dat ook zoudt doen. Daarom, nogmaals Goddank, want al was, wat je deedt, slecht, je toont nu, dat je een flinke jongen bent, dat je het ten slotte openlijk bekend

hebt. Denk daaraan Anton, wat je ook in je leven verkeerd doet, beken het ruiterlijk, open en waar, en je zult zien, dan blijft steeds de Kerststemming, dan schijnen steeds de lichtjes helder, dan overwint steeds ook in jou het eeuwige licht, waarvan deze kaarsjes je spreken.**

Wil je gelooven, voegde mijn vriend er aan toe, dat ik nooit de kaarsjes van den Kerstboom zie, of ik denk aan die 2 Kerstavonden en dat ik ook nu nog, als mij de neiging tot iets verkeerd bekruipt, steeds tot mijzelf zeg: „Neen, Anton, zorg, dat de lichtjes van den Kerstboom steeds helder voor je blijven branden.”

Zullen jelui daar ook voor zorgen, kinderen?

Bij J. WALTMAN te MAASSLUIS verscheen :

BIJ DEN KERSTHAARD

1. ANNEKE (A. van Alphen de Veer-Fles).
2. DE NIEUWE KNOPJES (A. C.-Z.)
3. HOE BERTHA OP REIS GING (Dodo).
4. KERSTLICHT (A. A. v. d. V.)
5. SANNE (Anna Fles).
6. DE STERKSTE (Dodo).
7. EEN HENGELGESCHIEDENIS (Esjee).
8. MISKENNING (Dodo).
9. ONS HEERLIJK KERSTFEEST (Jacoba F. D. Mossel).
10. HANSJE'S DROOM.
11. LEIDA (Esjee).
12. DE HEILIGE ELISABETH (Dodo).
13. DE TOOVERKLOKJES (W. E. H.)

PRIJS PER DEELTJE 10 CT.

KERSTKLOKKEN LUIDEN

1. KLEINE TINUS (B. P. Wiggers van IJsselstein).
2. LINA'S KEUZE (Louise M. Alcott).
3. EEN LIEVE PLEEGZUSTER.
4. PEPI'S STRIJD (Betsy Land).
5. HERMAN'S EERSTE KERSTFEEST (A. C.-L.)
6. DORA'S KEUZE (M. J. Salverda de Grave-Herderschee).
7. LIZE (C. de Voogt).

PRIJS PER DEELTJE 15 CT.

PRIJS VAN EEN STEL DEZER BOEKJES f 2.—

METVERLOF NAAR HOLLAND (H. A. Loeff-Bokma)	f 0.30
KNAPPE KEES (G. Kerkhoff-Hoogslag) - 0.20
DE VREDESENGEL (Chr. Doorman) - 0.20
ZUSJE EN PAASCHVERTELLING (A. van Alphen de Veer-Fles) - 0.15

VERSCHEENEN N° 1—60
(PRIJS f 4.50) VAN

EEN SERIE TOESPRAKEN
◆ ◆ TOT KINDEREN ◆ ◆